

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Skötselplan
2018-08-22

Dossienummer: 1491-2202
Diarienummer: 512-18363-2018

Sida
1(21)

Skötselplan för naturreservatet Komosse i Ulricehamns kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning	4
1.1 Syfte.....	4
1.2 Fakta om området och dess skötsel	4
2. Beskrivning av området	5
2.1 Uppgifter	5
2.2 Allmän beskrivning av området	6
2.3 Mark- och vattenanvändning – då och nu	6
2.4 Bevarandevärden.....	6
2.4.1 Biologiska bevarandevärden	6
2.4.2 Kulturhistoriska bevarandevärden	7
2.4.3 Friluftslivsvärden	7
2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar	7
3. Skötsel och bevarandemål.....	8
3.1 Indelning av skötselområden.....	8
3.2 Bevarandemål.....	8
3.3 Allmänt om skötseln	8
3.4 Konsekvenser av klimatförändringar	8
3.5 Skötselområden med mål och åtgärder	8
3.6 Forn- och kulturmiljövård	9
4. Friluftsliv.....	10
5. Gränsmarkering.....	11
6. Uppföljning	11
6.1 Dokumentation av skötselåtgärder	11
6.2 Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	12
6.3 Revidering av skötselplanen	12
7. Planerad förvaltning	12
8. Referenser	12
Bilaga 1	13
Tabell Arter	13
Tabell Naturtyper	14
Tabell Natura2000 habitattyper.....	15
Tabell Natura2000 fågelarter	15

BILAGOR

Bilaga 1: Tabell Arter
 Tabell Naturtyper
 Tabell Natura 2000-typer
 Tabell Natura 2000-fågelarter

Bilaga 2: Skötselområdeskarta

Bilaga 3: Naturtypskarta

Bilaga 4: Natura 2000-habitatskarta

Bilaga 5: Natura 2000-gränskarta

Bilaga 6: Fornlämningar

Bilaga 7: Friluftlivskarta

Skötselplanen är uppdelad i två delar, A och B. Den första delen är en beskrivande del. Där anges bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns i naturreservatet. Den andra delen av skötselplanen beskriver naturreservatets bevarandemål och hur naturreservatet ska skötas.

DEL A – Komosse

Skötselplanen beskriver vad som ska göras i naturreservatet, när och hur ofta det ska göras. Den fastställer också vad som är viktigast att göra om reservatsförvaltaren, d v s den som är ansvarig för naturreservatets skötsel, behöver prioritera. Förutom reservatsförvaltaren vänder sig skötselplanen till markägaren och andra intressenter.

1. Sammanfattning

1.1 Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- säkerställa ett av södra Sveriges största och mest intressanta myrkomplex, för den vetenskapliga naturvården,
- området är tillgängligt för det rörliga friluftslivet,
- bevara de inom området förekommande naturtyperna och/eller arterna som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, i gynnsamt tillstånd.

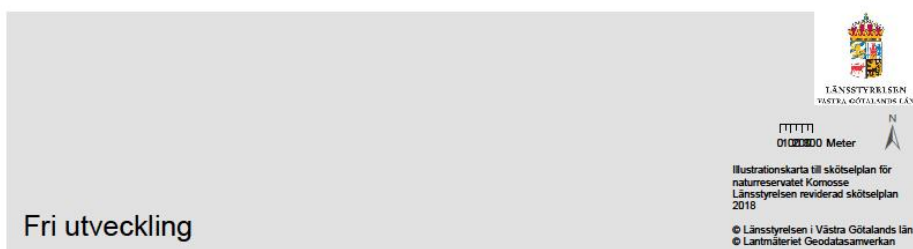
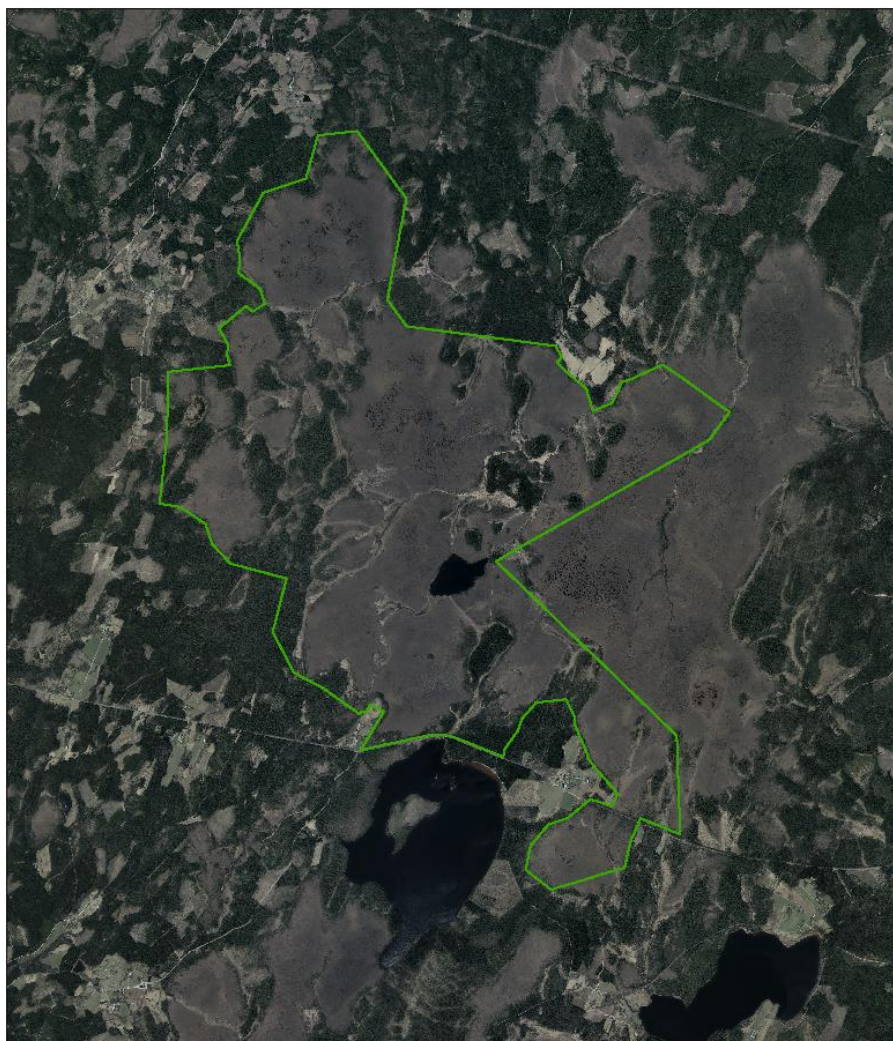
Syftet ska tryggas genom att:

- bevara området som ett orört myrkomplex,
- underlätta allmänhetens nyttjande av området.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

1.2 Fakta om området och dess skötsel

Komosse består av ett stort myrkomplex och är en av Europas största och mest utvecklade mossar. Mest påfallande för området är de stora, öppna och tydligt välvda högmossarna, men här finns även flera andra naturtyper bland skog och våtmark. Den stora variationen av våtmarker i kombination med stora arealer ger utrymme för en varierad och karaktäristisk våtmarksflora och en rik fågelfauna. Komosse har en viktig funktion för häckande och rastande våtmarksfåglar och skogshöns, men även många andra fågelarter. Området är 1568 ha stort och har en fri utveckling.

2. Beskrivning av området

2.1 Uppgifter

Namn:	Komosse
Beslutsdatum:	1980-11-17
Areal:	1568 ha, varav vatten 12,94 ha
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Ulricehamn
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
NVR id:	2000535

Natura 2000-beteckning:	SE0530008
Natura 2000-områdets skyddsstatus:	SAC
Ägandeförhållanden:	Statens Naturvårdsverk
Ingående Natura 2000-naturtyper:	Se tabell 3
Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet samt enligt fågeldirektivet:	Se tabell 1
Typindelning enligt vattendirektivet:	Limnisk ekoregion 7 Sydsvenska höglandet, söder om norrlandsgränsen, över 200 m ö h
Vattenförekomst (HID):	SE640612-137881 SE640297-137081

2.2 Allmän beskrivning av området

Komosse är belägen på ömse sidor om gränsen mellan Västra Götalands län och Jönköpings län, i Ulricehamns kommun. 1949 köpte Svenska Naturskyddsföreningen 1800 hektar av de mest intressanta och centrala delarna av Komosse. Till sammans med delen i Jönköpings län så omfattar naturreservatet Komosse nästan 3000 hektar. Myrlandskapet ligger ca 350 meter över havet och den största högmossen i området, som är en av Europas bäst utvecklade, har en höjdskillnad på 25 meter mellan den högsta och den lägsta punkten.

2.3 Mark- och vattenanvändning – då och nu

I slutet av 1800-talet användes delar av Komosse som slåttermarker. Starr, fräken och gräs slogs med lie, men efter att man inom jordbruket började använda konstgödsel och odla vallväxter så upphörde succesivt myrslåttern. Myrslåttern bedrevs främst för att få vinterfoder till husdjuren. Även torvbrytning har förekommit på Komosse. Torven användes som strö i ladugårdarna.

Sen 1980 är området avsatt som naturreservat och har lämnats för fri utveckling. 1995 föreslogs området ingå i EU:s nätverk av skyddsvärd natur, Natura 2000.

2.4 Bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Komosse är ett av Sydsveriges största mossekomplex och består av ett flertal naturtyper, mest påfallande för området är de stora, öppna och tydligt välvda högmossarna med välutvecklade strukturer. Därtill finns mindre delar med svagt välvda mossar och kärr, vilka har en varierande täckningsgrad av träd och buskar, vissa är helt öppna medan andra är helt skogbevuxna. Utöver våtmarkerna finns myrsjöar och skogbevuxna myrholmar, där vissa bestånd är av naturskogskaraktär och uppfyller kriterierna för naturtypen taiga. Omkringliggande mark domineras av brukad barrskog.

Det stora spannet av våtmarkstyper i kombination med stora arealer ger utrymme för en varierad och karaktäristisk våtmarksflora och en rik fågelfauna. Vegetationen är av fattig typ men det finns inslag av mer krävande arter som exempelvis korvskorpionmossa och kärrspira. I mossmattorna växer bl.a. tuvull, tuvstäv, rosling, tranbär, ljung, klockljung, vitag, dystarr och rundsileshår. Övriga växter som hittas på mossen är bl.a. hjortron, lingon, blåbär, odon, myrlilja, myggblomster och mossnycklar. Komosse har en mycket viktig funktion för häckande och rastande våtmarksfåglar samt skogshöns. Prioriterade fågelarter för området är natura 2000-arterna ljungpipare, grönbena, trana, smålom, orre och tjäder. Området har även viss betydelse för den mer sällsynta brushanen. I övrigt är den vanligaste fågeln på Komosse ängsbiplärka, vilken även den trivs i de öppna miljöerna som de stora mossarna erbjuder.

En bevarandeplan finns för Natura 2000-området Komosse västra, vilket reservatet ingår i. För Natura 2000-området är de prioriterade bevarandevärdena; att bevara ett stort och till stor del orört mossekomplex med en karaktäristisk våtmarksflora och ett rikt fågelliv med bland annat en rad häckande och rastande våtmarksfåglar samt skogshöns. Prioriterade fågelarter för området är ljungpipare, grönbena, trana, smålom, orre och tjäder. Prioriterade naturtyper i området är högmossar, öppna mossar och kärr, skogbevuxen myr, taiga och myrsjöar.

2.4.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns 28 fornlämningar inom reservatet. Det är främst kolningsanläggningar och blästbrukslämningar. Kolningsanläggningar är rester efter framställning av träkol som förr var en viktig råvara. Lämningarna kan ha olika form och struktur, bl.a. beroende på kolningens omfattning. Kolningsanläggningarna i Komosse är ca 500–1000 år gamla. Blästbrukslämningar är lämningar i olika moment järnframställning. Blästerugnar användes främst för att framställa järn ur främst sjö- och myrmalm men även rödjord. Blästbrukslämningarna är mellan 500–1000 år gamla.

2.4.3 Friluftslivsvärden

Området har mycket höga ornitologiska värden, speciellt för häckande och rastande våtmarksfåglar och skogshöns. Detta gör området högtintressant för ornitologer och friluftsliv. På Jönköpingssidan finns ett fågeltorn som går att nå via Björnöleden. På lilla Björnöen finns även ett vindskydd och grillplatser. Spänger gör det enkelt att gå vandringsleden, den är dock i nuläget inte tillgänglighetsanpassad. Bänkar finns utsatta längs hela vandringsleden.

2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar

Reservatet saknar helt bebyggelse.

DEL B – SKÖTSEL AV Komosse

3. Skötsel och bevarandemål

3.1 Indelning av skötselområden

Indelning av skötselområden utgår från skötselbehovet. Naturreservatet är indelat i ett skötselområde.

Skötselområdet är:

1. Våtmarksmiljö

Inom varje skötselområde kan en eller flera naturtyper förekomma. Vad denna indelning grundar sig på redovisas i tabell 2 i bilaga 1. I skötselområdena kan det även finnas Natura 2000-naturtyper, se tabell 3, bilaga 1. Naturtyperna och de eventuella Natura 2000-naturtypernas avgränsningar framgår av bilaga 3 och 4.

3.2 Bevarandemål

Bevarandemålen preciserar syftet för respektive skötselområde och ger en beskrivning av hur det ska se ut när gynnsamt tillstånd råder. De ger också förutsättningarna för den uppföljning som planeras.

3.3 Allmänt om skötseln

Reservatet lämnas för fri utveckling. Anordningar sköts på lämpligt sätt vid behov av förvaltaren, för att gynna det rörliga friluftslivet.

3.4 Konsekvenser av klimatförändringar

För våtmarker är förväntade problem att de växer igen pga. uttorkning. Vattenmiljöer förväntas få näringsläckage. I övrigt så förväntas det bli problem med ökning av främmande, konkurrerande arter, minskad tillgänglighet, snabbare förfall av anordningar och bristande säkerhet. Förutsättningar för bevarande ändras snabbare än beräknat. För att förhindra igenväxning pga. uttorkning så kan man röja och slå, lägga igen diken, se över hydrologin och bedöma om och vilka fler möjligheter till förbättringar som ytterligare kan göras. För att bekämpa främmande och konkurrerande arter så ska man gynna de inhemska arterna och slå och röja de oönskade arterna. I övrigt så kan man se över vilken tillgänglighet som ska erbjudas, dela in reservat i olika zoner och bygga översvåmnings- och erosionssäkert i de zoner som har anordningar. Man ska välja material som är tåligt, undvika att dra stigar och bygga anordningar i stormkänsliga områden samt se över säkerheten kring anordningar i naturområdet. Man kan också revidera skötseln med kortare intervall för att följa klimatets utveckling och de senaste relevanta forskningsresultaten.

3.5 Skötselområden med mål och åtgärder

Skötselområde 1 - Våtmarksmiljö

Skötselområde	Areal (ha)
1	1568
Summa	1568

Naturtyp
Lövblandade barrskogar
Myr
Sjö
Sumpskog
Annan våtmark
Åker
Öppen hagmark
Väg
Parkeringsplats

Natura 2000-naturtyp
3160 – Myrsjöar
7110 – Högmossar
7140 – Öppna mossar och kärr
9010 – Taiga
91D0 – Skogsbevuxen myr

Beskrivning:

Reservatet består av ett mosaiklandskap med öppna mossar och kärr, sjöar, trädklädda myrar och lövblandade barrskogar. Området är betydelsefullt för ett flertal fågelarter och bl.a. tjäder, smålom, buskskvätta, duvhök, gröngöling, gulsparv, kungsfågel, tofsvipa, morkulla, gök och kungsörn har observerats. Orre har flera spelplatser i området. Insekter som noterats i området är bl.a. amiral, hedblåvinge, makaonfjäril, myrtrollslända, skogsgökbi och myrpärlemorfjäril. Bland växter kan nämnas borsttåg, slättergubbe, knärot, ljung, lingon, hjortron och blåbär. Här finns 28 fornlämningar, som är mer beskrivna i punkt 3.6. Här finns en vandringsled med spänger, en tillgänglighetsanpassad toalett, grillplatser och ett vindskydd.

Bevarandemål:

Området ska bevaras som ett orört myrkomplex med naturskogsartad skog, en karaktäristisk våtmarksflora och ett rikt fågelliv. Området ska göras tillgängligt för allmänheten och det rörliga friluftslivet i form av spänger, bänkar, grillplatser och vindskydd.

Engångsåtgärder:

- Eventuella diken med avvattnande effekt bör läggas igen.
- Spängerna bör tillgänglighetsanpassas om behov och efterfrågan finns.
- Stigen genom Björnön bör tillgänglighetsanpassas genom att grusas om behov och efterfrågan finns.
- Ny grillplats ska anläggas enligt bilaga 6.

Underhållsåtgärder:

- Anordningar som spänger, vindskydd och toalett ska skötas och restaureras vid behov och för att underlätta allmänhetens nyttjande av området.

3.6 Forn- och kulturmiljövård

Det finns 28 fornlämningar inom reservatet.

Namn	Typ av fornlämning	Skötselområde
Grönahög 39:1	Gränsmärke	1
Strängsered 7:1	Blästbrukslämning	1
Strängsered 7:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 7:3	Kolningsanläggning	1
Strängsered 20:1	Blästbrukslämning	1
Strängsered 20:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 20:3	Kolningsanläggning	1
Strängsered 20:4	Kolningsanläggning	1
Strängsered 20:5	Kolningsanläggning	1
Strängsered 21:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 22:1	Blästbrukslämning	1
Strängsered 22:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 23:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 23:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 23:3	Kolningsanläggning	1
Strängsered 24:1	Blästbrukslämning	1
Strängsered 24:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 24:3	Kolningsanläggning	1
Strängsered 25:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 26:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 27:1	Blästbrukslämning	1
Strängsered 27:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 28:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 30:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 30:2	Kolningsanläggning	1
Strängsered 42:1	Kolningsanläggning	1
Strängsered 43:1	Kolningsanläggning	1
Ölsremma 4:1	Naturföremål/-bildning med tradition	1

Fornlämningarnas lokalisering framgår av bilaga 6.

Vid röjningar ska inte röjningsmaterial ligga kvar nära eller i fornlämningar. Vid anläggande av grillplatser eller liknande ska hänsyn tas till fornlämningarna, så att fornlämningarna inte skadas av slitage. Eldning får heller aldrig ske i närheten av fornlämningar då det kan ställa till svårigheter vid en eventuell framtida utgrävning. Fornlämningar får inte skadas i samband med avverkning och utkörning av virke. I områden med registrerade fornlämningar ska samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet ske innan åtgärd utförs.

4. Friluftsliv

Karta med informationsskylt, p-plats, tillgänglighetsanpassad toalett samt vindskydd finns i bilaga 7.

Bevarandemål:

- Det ska finnas en väl underhållen led.
- Det ska finnas en väl underhållen p-plats.
- Det ska finnas en väl underhållen tillgänglighetsanpassad toalett.
- Det ska finnas en väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturreservatet.
- Det ska finnas minst tre väl underhållna grillplatser.
- Det ska finnas minst ett välunderhållet vindskydd.

Engångsåtgärder:

- Inga.

Informationstavlor ska sättas upp på de platser som är markerade på karta i bilaga 7. Tavlorna ska utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar Att skylta skyddad natur. De ska bland annat innehålla karta över reservatet samt beskriva dess syfte, bevarandevärden och gällande föreskrifter för allmänheten. En engelsk text eller en engelsk sammanfattning ska finnas. Det ska även framgå att området är ett Natura 2000-område.

Underhållsåtgärder:

- P-plats, spångar, bänkar, grillplatser, led, vindskydd och toalett ska underhållas vid behov av förvaltaren.

Informationsanläggningar ska tillses regelbundet och underhållas vid behov av förvaltaren.

5. Gränsmarkering

Reservatets gräns ska märkas ut i fält. Gränsmarkeringar ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar ”Att skylta skyddad natur”.

6. Uppföljning

6.1 Dokumentation av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs i reservatet bör dokumenteras av den som utför åtgärden. Av dokumentationen bör framgå:

- åtgärd
- plats (skötselområde)
- kostnad
- tidpunkt
- utförare

Åtgärder av restaureringskaraktär bör dokumenteras med foto före och efter åtgärd.

6.2 Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. I en särskild uppföljningsplan kommer målindikatorer att anges. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i skötselplanen uppfylls och att skötseln fungerar. Uppföljningen kommer vara en viktig hjälp för förvaltarens planering av skötselarbetet.

6.3 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när uppföljningen indikerar att det behövs.

7. Planerad förvaltning

Förvaltningen av naturreservatet Komosse bekostas av staten.

Tabell 2. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1–3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Åtgärd	Skötselområde	När/intervall	Prioritet
Gränsmarkering	1	Vid behov	3
Informationsskylt	1	Vid behov	3
Underhåll av spänger och anordningar	1	Vid behov	3
Uppföljning av skötselåtgärd	1	Efter åtgärd	3

8. Referenser

Referenser specifikt för detta naturreservat

Artportalen (AP), <https://artportalen.se/>

Komosse, 2010. Folder utgiven av Västkuststiftelsen.

SE0530008 Komosse (västra), 2018. Bevarandeplan.

Allmänna referenser

Artdatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

EU:s fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1.

Finsberg, C. 2013. Skyddad natur i ett förändrat klimat. Grön infrastruktur i strandängar och ädellövmiljöer samt klimatanpassad skötsel av skyddad natur. Rapport 2013:74. Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Naturvårdsverket, 1987. Inventering av ängs- och hagmarker: handbok. Naturvårdsverket informerar, Statens Naturvårdsverk, Solna.

Naturvårdsverket. 1999. *Bedömningsgrunder för miljö kvalitet. Sjöar och vattendrag: bakgrundsrapport 1: kemiska och fysikaliska parametrar. Rapport 4920, Naturvårdsverket, Stockholm.*

Naturvårdsverket, 2003. *Att skylta skyddad natur. Naturvårdsverket, Stockholm.*

Naturvårdsverket, 2003. *Kartering av skyddade områden – skogstyper i naturreservat och nationalparker. Rapport 5282, Naturvårdsverket, Stockholm.*

Naturvårdsverket. 2006. *Myrskyddsplan för Sverige - huvudrapport över revidering 2006. Rapport 5667, Naturvårdsverket, Stockholm.*

Nitare, J. (red.), 2010. *Signalarter - indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.*

Påhlsson, L. (red.). 1998. *Vegetationstyper i Norden. TemaNord 1998:510, Nordiska Ministerrådet, Köpenhamn.*

Bilaga 1

Tabell Arter

Tabell 1. Förekomst av

- signalarter (S), arter som används för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden (Skogsstyrelsen, Nitare 2010)
- rödlistade arter uppdelade enligt Artdatabankens kategorier: Nationellt utdöd (RE); Akut hotad (CR); Starkt hotad (EN); Sårbar (VU); Nära hotad (NT); Kunskapsbrist (DD), (Artdatabanken 2015)
- arter (ÅGP) som omfattas av Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för hotade arter
- arter (EU) som är listade i EU:s fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1 och art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.
- Källa/uppgiftslämnare. AP = Artportalen

Art	Kategori	Natura 2000-kod	Inventeringsdatum	Källa/Uppgiftslämnare
Lavar Garnlav Sotlav	NT, S S		2017-04-23 2017-04-13	AP AP
Kärlväxter Borsttåg Jungfru Marie nycklar Knärot Missne Slättergubbe Åkerkål	NT S NT S VU NT		1993-07-26 1996-07-28 2016-08-17 1996-07-28 1993-06-29 1993-07-26	AP AP AP AP AP AP
Fåglar Bivråk	NT, EU	A072	2005-08-07	AP

Brun glada	EN		2012-05-11	AP
Brun kärrhök	EU	A081	2012-07-03	AP
Buskskvätta	NT		2017-06-14	AP
Duvhök	NT		2014-08-02	AP
Fiskgjuse	EU	A094	2009-06-14	AP
Fjällvråk	NT		2014-04-21	AP
Gråtrut	VU		2017-05-23	AP
Grönbenä	EU	A166	2017-06-14	AP
Gröngöling	NT		2014-03-04	AP
Gulspurv	VU		2014-03-04	AP
Havsörn	NT, EU	A075	2014-03-09	AP
Hussvala	VU		2014-05-17	AP
Kungsfågel	VU		2017-06-14	AP
Kungsörn	NT, EU	A091	2017-03-15	AP
Ljungpipare	EU	A140	2017-06-14	AP
Nötkråka	NT		2015-03-16	AP
Pilgrimsfalk	NT, EU	A103	2014-04-21	AP
Päruggla	EU	A223	2011-03-25	AP
Smålom	NT, EU	A001	2017-05-07	AP
Sparvuggla	EU	A217	2014-08-02	AP
Spillkråka	NT, EU	A236	2014-08-02	AP
Stare	VU		2016-06-20	AP
Stenfalk	EU	A098	2017-05-07	AP
Storlom	EU	A002	2017-04-23	AP
Storspov	NT		2017-06-14	AP
Svart rödstjärt	NT		2003-09-28	AP
Sånglärka	NT		2017-03-10	AP
Sångsvan	EU	A038	2017-07-31	AP
Sävsparv	VU		2016-05-03	AP
Tjäder	EU	A108	2016-04-16	AP
Tornseglare	VU		2016-06-20	AP
Trana	EU	A127	2017-05-23	AP
Trädlärka	EU	A246	2014-05-17	AP
Törnskata	EU	A338	2006-07-02	AP
Ängspiplärka	NT		2017-06-14	AP

Tabell Naturtyper

Tabell 2: Markslag och naturtyper. Målarealerna är de som förväntas efter eventuella restaurerings- och skötselåtgärder.

¹ Kartering av skyddade områden (KNAS), (Naturvårdsverket 2003)

² Inventering av ängs- och hagmarker (Naturvårdsverket 1987)

³ Bedömningsgrunder för miljö kvalitet (Naturvårdsverket 1999)

⁴ Myrskyddsplan för Sverige - huvudrapport över revidering 2006 (Naturvårdsverkets rapport 5667)

Markslag och Naturtyp	Areal år 2018 (ha)	Målareal (ha)
Barrskog:	213	213
Lövblandade barrskogar ¹	213	213
Sumpskog:	14,7	14,7
Åker/vall:	0,03	0,03
Naturbetesmark ² (betesmark på in- äga eller utmark):	0,79	0,79
Öppen hagmark	0,79	0,79

Myr⁴:	1322	1322
Annan Våtmark	0,14	0,14
Sjö³:	13	13
Vägar, hamn, parkeringsplats m m (relativt mycket hårdgjord yta):	1	1

Tabell Natura2000 habitattyper

Tabell 3: Förekommande Natura 2000-habitat

Kod	Natura 2000-habitat	Areal år 2018 (ha)	Måareal (ha)
3160	Myrsjöar	13	13
7110	Högmossar	1041	1041
7140	Öppna mossar och kärr	144	144
9010	Taiga	72	72
91D0	Skogbevuxen myr	135	135

Tabell Natura2000 fågelarter

Tabell 4: Utpekade Natura 2000-fågelarter

Kod	Natura 2000-fågelart
A001	Smålom
A108	Tjäder
A127	Trana
A140	Ljungpipare
A151	Brushane
A166	Grönbena
A409	Orre

Bilaga 2, Skötselområdeskarta
Naturreservatet Komosse, Ulricehamns kommun

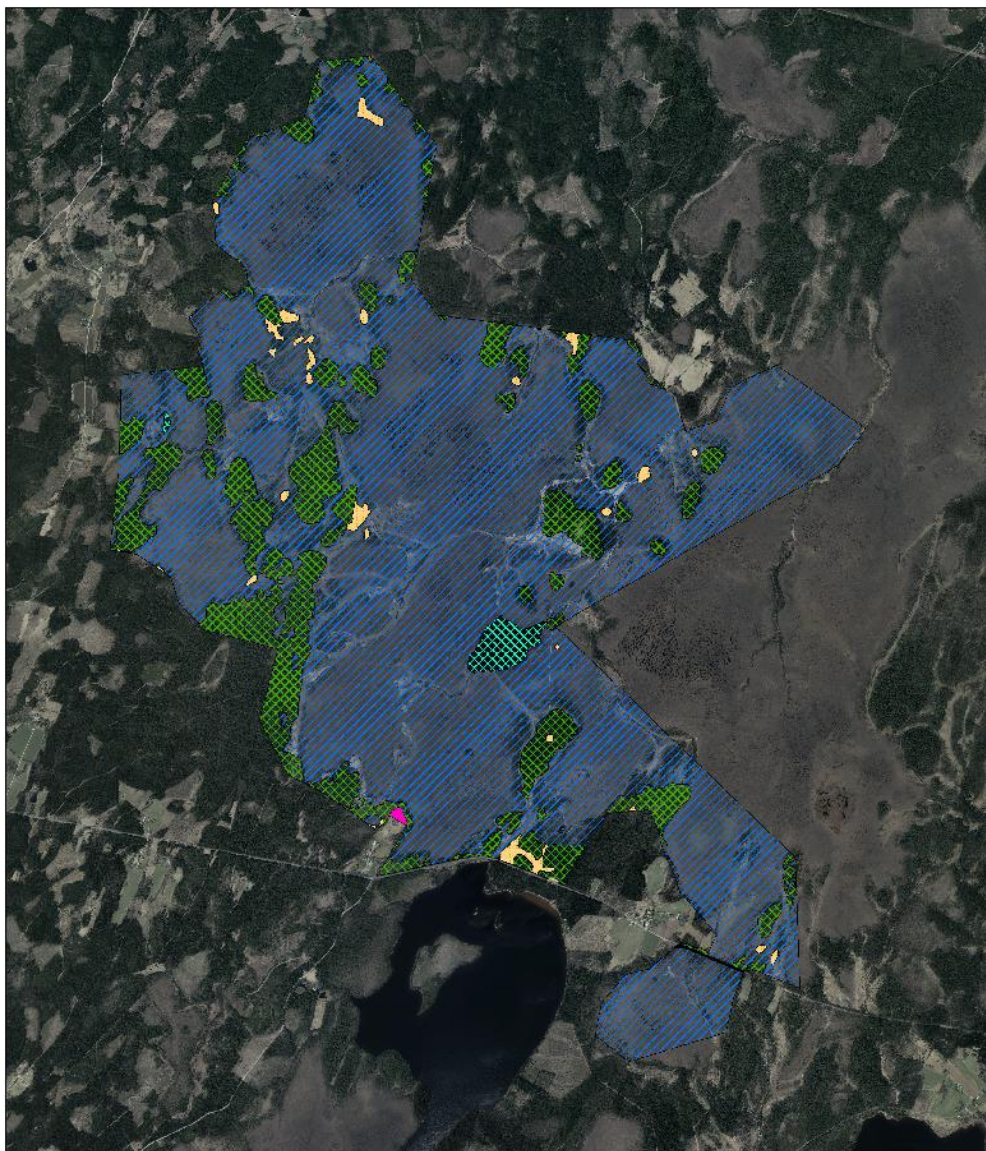

01000000 Meter

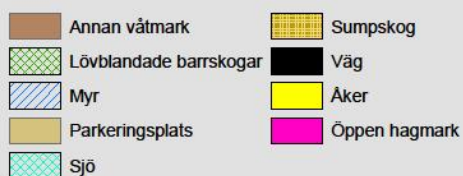
Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Komosse
Länsstyrelsen reviderad skötselplan
dnr 512-18363-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmateriet Geodatasamverkan

Skötselområden

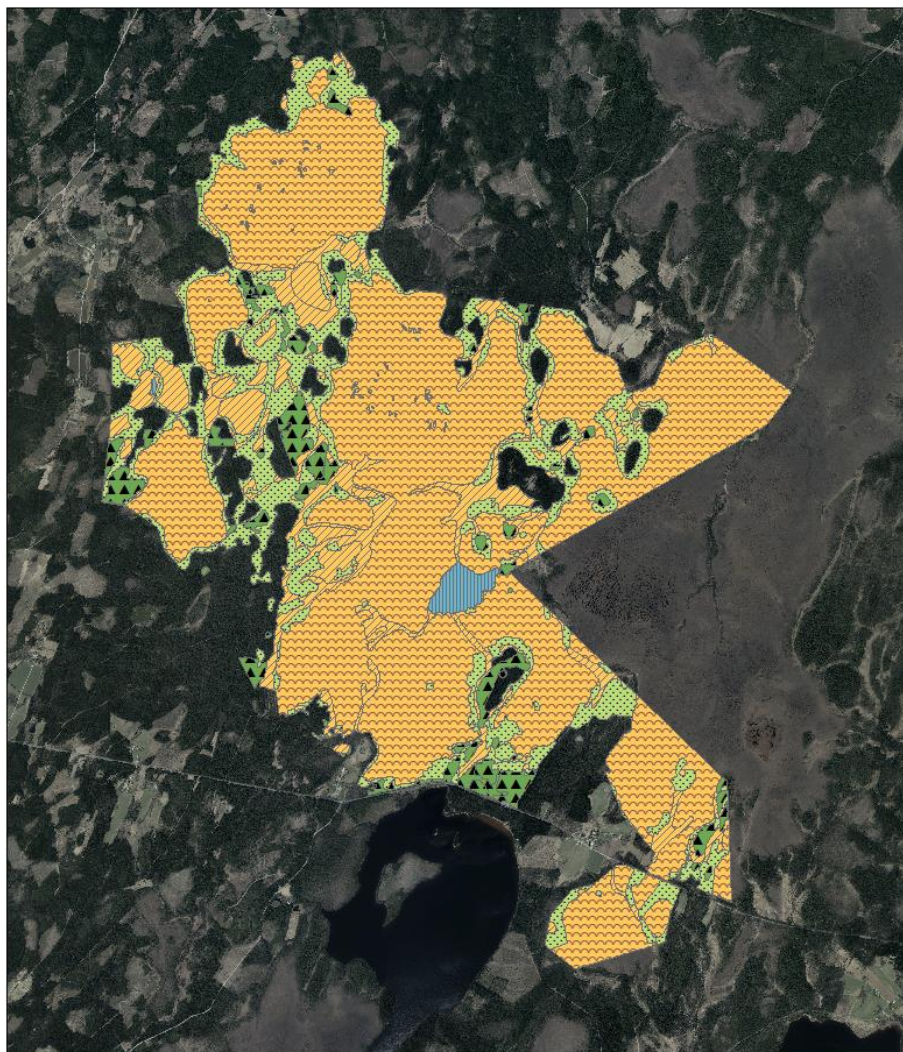
Bilaga 3. Naturtypskarta
Naturreservatet Komosse, Ulricehamns kommun

01000000 Meter

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Komosse.
Länsstyrelsen reviderad skötselplan
dnr 512-18363-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 4, Natura 2000-habitatskarta
Naturreservatet Komosse, Ulricehamns kommun

01000800 Meter

3160 - Myrsjöar	9010 - Taiga
7110 - Högmossar, Högmossar öppna mosseplan	91D0 - Skogbevuxen myr
7140 - Öppna mossar och kärr	

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Komosse
Länsstyrelsen reviderad skötselplan
dnr 512-18363-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 5, Natura 2000-gränskarta
Naturreservatet Komosse, Ulricehamns kommun

0 2000 Meter

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Komosse
Länsstyrelsen reviderad skötselplan
dnr 512-18363-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

 Natura 2000 Komosse Västra

Bilaga 6, Fornlämningar
Naturreservatet Komosse, Ulricehamns kommun

01000800 Meter

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Komosse
Länsstyrelsen reviderad skötselplan
dnr 512-18363-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

- Naturreservat
- Fornlämningar punkt
- Fornlämningar yta

Bilaga 7, Friluftlivskarta
Naturreservatet Komosse, Ulricehamns kommun

01000800 Meter

P-plats	Eldstad	Vandringsled
Informationsskylt	Vindskydd	Naturreservat
Toalett tillgänglighetsanpassad	Spång	

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Komosse
Länsstyrelsen reviderad skötselplan
dnr 512-18363-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan